

سخن سر دبیر

قرآن کریم کتاب جامع، جاوید و سند راهبردی آخرین پیامبر الهی است. گستره‌ی هدایتگری آن ناظر به همه‌ی اعصار و امصار و تمامی انسان‌ها از عصر نزول تا یوم‌النشور است. اگر محتوای غنی این متن محکم و دلیل متقن در قالب و ساختار علمی و نظام‌مند گنجانده شود، آموزه‌های آن نه تنها در بُعدی از ابعاد زندگی که در تمامی زوایای پیدا و پنهان حیات فردی و اجتماعی جهت‌دهنده و راه‌گشاست.

بی‌تردید قرآن کریم مهم‌ترین منبع مانا و جامع اسلام و در واقع تئوری کامل زندگی متعالی آدمی از ابتدا زندگی تا ابدیت است. از آنجا که انسان، عنصر کانونی جهان آفرینش می‌باشد، از دیرباز چستی، چرایی و چگونگی زندگی او مورد مطالعه و بررسی دانشمندان بوده و در سده‌های اخیر با پیدایش علوم انسانی، کشف ماهیت انسان‌ها و شناخت چگونگی تعامل آنان با هم و با محیط پیرامونی و نظریه‌پردازی صاحب نظران فراوانی شده و هرکسی به زعم خود برای شناساندن این اعجوبه‌ی خلقت تلاش کرده و متناسب با انگیزه‌های مطالعاتی‌شان مدعی‌اند که پرده‌ای از رخ این موجود ناشناخته فرو افکنده‌اند. سوگمندان باید اذعان کرد که هرچند تلاش‌های به‌ظاهر محققانه و عالمانه برای شناخت جنبه‌های صرفاً مادی انسان صورت گرفته و در آینده نیز با سرعت فزاینده‌ای با بهره‌گیری از فضاها و واقعی و مجازی جهت دریافت اطلاعات بدیعی در باره‌ی ماهیت، حقیقت و نیازهای انسان ادامه خواهد یافت، لیکن بدین دلیل که جوهر انسان و منشأ نیازهای وی تنها وابسته به جنبه و حثیت مادی نیست و سرچشمه‌ی بسیاری از علایق و انگیزاننده‌های آن، به امور فرامادی مرتبط است.

به نظر می‌رسد با عقل محدود بشر و یافته‌های پر از دگردیسی آن؛ قادر به ارائه دست آورد قابل‌قبولی در حوزه‌ی انسان‌شناسی نبوده و توان پاسخ‌گویی پرسش‌ها و جبران کاستی‌های موجود را نخواهد داشت. چه اینکه برخی از آنان، آگاهانه یا ناخودآگاه، اعتراف دارند که برای پرسش‌ها و چالش‌های بنیادین و فراگیر در فرایند نظریه‌پردازی‌های علمی حوزه علوم انسانی، هنوز پاسخ قانع‌کننده‌ی نداشته‌اند. این در حالی است که چنین پرسش‌ها و چالش‌ها در کانون رویکرد هدایتی قرآن قرار گرفته و محور اصلی بخش عمده‌ای از آموزه‌های وحیانی بوده و برای هر یک، پاسخ مناسب وجود دارد.

هدف اصلی و دغدغه محوری مجله «مطالعات قرآن و علوم» این است که بستر مناسبی برای پژوهشگران و قرآن پژوهان، برای مطالعه‌ی نظام‌مند یافته‌های دانشمندان حوزه علوم انسانی، فراهم نماید؛ تا ضمن دستیابی به کاستی‌های دانش بشری، شرایطی را برای پژوهش‌های وحیانی فراهم سازد. به نظر می‌رسد با بهره‌گیری از متد متقن علمی و تأمل نسبت به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های کلام وحی همراه با تدبیر و استنباط سامانمند منظومه معرفتی منسجم، منعطف، پویا، در راستای حل مسائل علمی و جبران کاستی‌های علوم انسانی می‌توان به این هدف نایل آمد.

ناگفته پیداست که دو فصلنامه برای دستیابی به چنین هدف، همواره نیازمند یاری و همفکری پژوهشگران و صاحب نظران خردورز با تدوین مقالات عالمانه، قلم فرسایی محققانه و پیشنهادهای سازنده می باشد، تا با توفیق الهی، عنایت ائمه معصومین (ع) و پشتیبانی محققان فرزانه کاستی های موجود کمتر گردد و گام های استوارتر برای ترسیم آینده مطلوب و کاربردی سازی آموزه های وحیانی قرآن برداشته شود.

علی آقا صفری

۱۳۹۹/۶/۱۰